Kolokwium 2 16.12.16

Nazwisko i imię:

Zadanie 1. Znajdź granicę

$$\lim_{x\to\infty} x^{1/x}$$

Rozwiązanie: Zapisujemy

$$x^{1/x} = e^{\frac{\log x}{x}},$$

i liczymy granicę, używając de l'Hospitala:

$$\lim_{x \to \infty} \frac{\log x}{x} \stackrel{\text{d I'H}}{=} \lim_{x \to \infty} \frac{\frac{1}{x}}{1} = 0.$$

Z ciągłości e^x mamy

$$\lim_{x \to \infty} x^{1/x} = e^{\lim_{x \to \infty} \frac{\log x}{x}} = e^0 = 1.$$

Zadanie 2. Dobierz parametr α tak, aby krzywa

$$y = x^3 + \alpha x^2 + 1$$

miała punkt przegięcia w x = 1.

Rozwiązanie: Liczymy 2 pochodną

$$(x^3 + \alpha x^2 + 1)'' = (3x^2 + 2\alpha x)' = 6x + 2\alpha.$$

Jeżeli ta funkcja ma zmieniać znak przy x=1, to musi być $\alpha=-3$. W tym przypadku krzywa jest wklęsła dla x<1 i wypukła dla x>1.

Zadanie 3. Oblicz przybliżoną wartość $\sqrt[7]{126}$ korzystając trzech początkowych wyrazów (zerowego, pierwszego i drugiego) odpowiednio dobranego szeregu Taylora. Oszacuj błąd przybliżenia na podstawie wzoru Taylora.

Rozwiązanie: Niech $f(x) = \sqrt[7]{x}$. Ze wzoru Taylora mamy:

$$f(126) = f(128 - 2) \simeq f(128) + \frac{f'(128) \cdot (-2)}{1!} + \frac{f''(128) \cdot (-2)^2}{2!}.$$

Będą nam potrzebne 3 pochodne:

$$f'(x) = \frac{1}{7}x^{-\frac{6}{7}}, \qquad f'(128) = \frac{1}{7 \cdot 2^{6}},$$

$$f''(x) = -\frac{6}{49}x^{-\frac{13}{7}}, \qquad f''(128) = -\frac{3}{49 \cdot 2^{12}},$$

$$f'''(x) = \frac{6 \cdot 13}{343}x^{-\frac{20}{7}}.$$

Wstawiając do wzoru, otrzymujemy

$$f(126) \simeq 2 - \frac{1}{7 \cdot 2^5} - \frac{3}{49 \cdot 2^{11}} = \frac{200253}{100352}.$$

Szacujemy błąd:

$$|R| = \left| \frac{f'''(128 - \theta \cdot 2) \cdot (-2)^3}{3!} \right| = \frac{104}{343} (128 - \theta \cdot 2)^{-\frac{20}{7}} \le \frac{104}{343} (125)^{-\frac{8}{3}} = \frac{104}{343 \cdot 5^8} = \frac{104}{133984375}.$$

Ostatnie oszacowanie jest przykładowe.

Zadanie 4. Oblicz pochodną funkcji

$$f(x) = \arcsin \sqrt{x^3}$$
.

Rozwiązanie: Korzystamy z reguły łańcuchowej:

$$f'(x) = \frac{1}{\sqrt{1 - (\sqrt{x^3})^2}} \cdot \frac{1}{2\sqrt{x^3}} \cdot 3x^2 = \frac{3}{2} \cdot \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{1 - x^3}}.$$

Zadanie 5. Oblicz całkę:

$$\int x \log(x^2 + 1) \, dx.$$

Rozwiązanie: Całkujemy przez podstawienie:

$$\int x \log(x^2 + 1) \, dx = \left\{ \begin{aligned} t &= x^2 + 1 \\ dt &= 2x dx \end{aligned} \right\} = \frac{1}{2} \int \log t \, dt = \frac{1}{2} \, t \log t - \frac{1}{2} \, t + C = \frac{(x^2 + 1)}{2} \, (\log(x^2 + 1) - 1) + C.$$

Ostatnią całkę $\int \log t$ liczymy przez części, robiliśmy to na wykładzie.

Zadanie 6. Oblicz całkę:

$$\int \sqrt{x} \log x \, dx.$$

Rozwiązanie: Całkujemy przez części:

$$\int \sqrt{x} \log x \, dx = \int \left(\frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}}\right)' \log x \, dx$$

$$= \frac{2}{3} x^{3/2} \log x - \frac{2}{3} \int x^{3/2} \frac{1}{x} \, dx$$

$$= \frac{2}{3} x^{3/2} \log x - \frac{2}{3} \int x^{1/2} \, dx$$

$$= \frac{2}{3} x^{3/2} \log x - \frac{4}{9} x^{3/2} + C.$$

Zadanie 7. Oblicz całkę:

$$\int \frac{x^3 dx}{\sqrt{(1-x^2)^3}}.$$

Rozwiązanie: Całkujemy przez podstawienie:

$$\int \frac{x^3 dx}{\sqrt{(1-x^2)^3}} = \begin{cases} t = 1 - x^2 \\ dt = -2x dx \end{cases}$$

$$= -\frac{1}{2} \int \frac{1-t}{t^{3/2}} dt$$

$$= -\frac{1}{2} \int (t^{-3/2} - t^{-1/2}) dt$$

$$= -\frac{1}{2} \left(\frac{t^{-1/2}}{-1/2} - \frac{t^{1/2}}{1/2}\right) + C$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{2}{\sqrt{t}} + 2\sqrt{t}\right) + C$$

$$= \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} + \sqrt{1-x^2} + C.$$